

عنوان مقاله:

نقش وقف در شکل گیری پدیده های جغرافیائی مطالعه موردی: آب انبارهای خراسان جنوبی

محل انتشار:

اولین همایش ملی باستان شناسی ایران (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

مفید شاطری - استادیار دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

نهاد وقف به عنوان یک فرهنگ ملی اسلامی در طول تاریخ کشور مان پدید آورنده عناصر مهم جغرافیایی در پهنه های شهر و آبادی و بعضاً در دل بیابان ها و کویر های تشنه این سرزمین شده است. در دوران سنت که دولت ها نقش چندانی در تامین نیازهای توده مردم نداشته اند نهاد وقف در همه عرصه های زندگی به تناسب نیازهای زمان حضور یافته و خالق پدیده های زیبایی گشته است که هنوز آثار آن در گوشه و کنار کشور به چشم می خورد. یکی از این پدیده های جالب که کام تشنگان بسیاری را سیراب نموده، آب انبار ها می باشد که عمدتاً وقفی و برای نگهداری، تعمیر و مخارج آن نیز موقوفاتی اختصاص یافته است. در خراسان جنوبی نیز با توجه به اقلیم خشک و نیمه خشک آن و نقش اساسی آن در زندگی ساکنین این خطه، آب انبار های متعددی در شهرها، روستاها و همچنین در مسیر راه های ارتباطی ایجاد شده است که آثار برخی از آنها هنوز هم پابرجاست. هدف این مقاله که به کمک روش اسنادی با تکیه بر اسناد وقفی تهیه شده معرفی اجمالی موقوفات مربوط به آب انبار ها می باشد. نتایج پژوهش نشان می دهد که بخش عمده آب انبار ها در خراسان جنوبی واقفین مشخص و معینی دارد. علاوه بر این که بنای آب انبار ها خود یک وقف عام المنفعه می باشد برای تداوم نیاز های آن در طول زمان از جمله تامین آب شرب مورد نیاز، روشنایی، تعمیر و حفاظت آن موقوفاتی اختصاص یافته است.

کلمات کلیدی:

آب انبار، وقف، خراسان جنوبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/370785>

